

«Binekli gelenleri pazar yeri dışında satış için karşılamayın. Birbirinizin satışı üzerine satış yapmayın. Satın almak istemediği halde alacakmış gibi gözüküp, malın fiyatını yükseltmeyin. Şehirli, köylü mal sahiplerini karşılayıp onların adına satış yapmasın. Satışa çıkarılacak develer ile koyunların sütlerini sağmamak suretiyle memelerinde biriktirmeyin.»

Ebu Hureyre -radiyallahu anh-'den merfû olarak rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır: «Binekli gelenleri pazar yeri dışında satış için karşılamayın. Birbirinizin satışı üzerine satış yapmayın. Satın almak istemediği halde alacakmış gibi gözüküp, malın fiyatını yükseltmeyin. Şehirli, köylü mal sahiplerini karşılayıp onların adına satış yapmasın. Satışa çıkarılacak develer ile koyunların sütlerini sağmamak suretiyle memelerinde biriktirmeyin. Kim sütü sağılmayıp memesinde biriktirilmiş hayvan satın alırsa, bu alveriş sözleşmesinin arkasından kendisi o hayvanı sağdıktan sonra iki tercihten birinde serbesttir. Eğer bu hayvandan razı olursa hayvanı alıkoyar, razı olmazsa hem o hayvanı geri verir ve hem de (sütünü sağması karşılığında) bir sa' hurma verir.»

[Sahih Hadis] [Müslim rivayet etmiştir - Muttefekun Aleyh]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- haram olan beş çeşit alışverişi yasaklamıştır. Çünkü bu tür alışverişlerin hem satıcıya, hem müşteriye, hep birlikte yahut ayrı ayrı zararları vardır. 1 - Şehir dışından hayvan yahut gıda gibi ürünlerini satmak için gelen satıcıların karşılanması. Birileri pazara ulaşmadan önce mal sahiplerine gider ve ürünlerini onlardan satın alırlar. Mal sahipleri fiyatları iyi bilmedikleri için belki de fiyat hakkında kandırılarak malı ucuza satarlar. Böylece sarf ettikleri emeklerinin tam karşılıklarını alamamış olurlar. 2- Satış üzerine satış yapmak. Örneğin, hıyaru'l-meclis/mecliste cayma yahut şart koşma esnasında yapılan alışverişin fesih edilip, yeni bir satış sözleşmesi kurmak için bir satıcının müşteriye sana bu üründen daha iyisini veririm, yahut bu fiyattan daha ucuza bu ürünü temin ederim demesidir. Yahut bir kişinin satıcıya daha fazla fiyatla senden bu ürünü satın alırım demesidir. Cayma hakkından sonra böyle bir teklifte bulunmak yasaklanmıştır. Çünkü bu davranış insanların arasını bozar, kin nefret ve düşmanlık salar, kişilerin gelirlerini etkiler. 3- Neceş satışı. Satın almak gibi bir niyeti olmamasına rağmen satıcının daha fazla kazanması yahut müşterinin zarar görmesi için bir üçüncü taraf, bir kimsenin gelerek malın fiyatını arttırıp, yükseltmesi.

Bu davranış bir tür yalan ve müşteriye aldatmak, hile ve düzen kurarak fiyatı yükseltmektir ve bundan dolayı da yasaklanmıştır. 4- Şehirlilerin, dışarıdan gelen köylülere ait ürünlerin satışını yapması da yasaklanmıştır. Çünkü şehirli fiyatları iyi bilmekte ve böylece müşterilerin çıkarına olan hiçbir fayda bırakmamaktadır. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır: «İnsanları kendi hallerine bırakın. Allah onları birbirleri üzerinden rızıklandırır.» 4- Satışa çıkarılacak develer ile koyunların sütlerini sağmamak suretiyle memelerinde süt biriktirmek. Böylece müşteri alacağı bu hayvanın çok süt veren bir hayvan olduğu zannına kapılarak, hak ettiğinden daha fazla bir fiyat öder. Böyle yapılarak müşteri aldatılmış ve kendisine zulüm edilmiş olur. İslam dini müşteriye uğramış olduğu bu zulmü ortadan kaldırma imkanı tanıyarak, üç gün içinde cayma hakkı vermiştir. Müşteri dilerse bunu öğrendikten sonra satın aldığı hayvanı geri iade edebilir. Şayet hayvanın sütünü sağıp, istifade ettiyse satın aldığı hayvanla birlikte kullandığı sütün karşılığı olarak bir sa' hurma verir.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/5918>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

